

TIETOA VANHEMMILLE ELATUSAPUNEUVOTTELUA VARTEN

Lapselle voidaan vahvistaa suoritettavaksi elatusapua, jos vanhempi ei muulla tavoin huolehdi lapsen elatuksesta tai jos lapsi ei pysyvästi asu vanhempansa luona. Lapsen elatuksesta sopiminen on vanhempien välistä neuvottelua, jossa lastenvalvoja on apuna.

Ennen lastenvalvojan tapaamista vanhempien on hyvä miettiä mitkä ovat lapsen säännölliset menot, kuten lapsen vakuutukseen, päivähoitoon, koulutukseen tai harrastamiseen liittyvät kustannukset, ja kuinka vanhemmat aikoivat vastaisuudessa näitä kustannuksia jakaa.

Arvio lapsen elatuksen tarpeesta sekä vanhempien elatuskyvystä käydään sopimustilanteessa läpi vanhempien kanssa. Lapsen elatuksen tarvetta ja vanhempien elatuskykyä voidaan arvioida lapsen elatuksesta annetun lain, oikeuskäytännön ja oikeusministeriön antaman elatusapuohjeen pohjalta. Oikeusministeriön ohjeen mukaan elatusavun suuruus lasketaan jakamalla lapsen elatuksen tarve vanhempien kesken heidän elatuskykyjensä mukaisessa suhteessa. Elatussopimus pyritään laatimaan kerralla lapsen täysi-ikäisyyteen asti. Joissakin tilanteissa sopimuksen laatiminen määräaikaisena on perusteltua.

Lisää tietoa Oikeusministeriön ohjeesta (2007:2) lapsen elatusavun suuruuden arvioimiseksi löydätte osoitteesta <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-466-423-3>. Ohje on luonteeltaan suositus.

Pyydämme ystävällisesti palauttamaan oheisen selvityslomakkeen viikkoa ennen varattua aikaa siihen toimipaikkaan, johon aika on varattu. Järvenpään toimipaikan postiosoite: Mannilantie 4, 04400 Järvenpää tai Hyvinkään toimipaikan postiosoite: PL 46 05801 Hyvinkää. Vanhempien on hyvä ottaa neuvotteluun mukaan tositteet tuloista, menoista ja lapsen kuluista, jotta he voivat tarvittaessa osoittaa toiselle vanhemmalle antamiensa tietojen paikkansapitävyyden. **Yrittäjien erillisen selvityslomakkeen voi pyytää ajanvaraussihteeriltä tai lastenvalvojalta.**

Mikäli elatusvelvollisen elatuskyky on sairauden, työttömyyden, opiskelun tai muun perustellun syyn vuoksi heikko, voi kyseeseen tulla tilanne, jossa elatusapu vahvistetaan elatustukea (167,35 €/kk vuonna 2021) pienemmäksi. Mikäli elatusvelvollinen arvioi maksukykynsä heikoksi, tulee hänen **selvityslomakkeen lisäksi toimittaa lastenvalvojalle etukäteen:**

- palkkakuitti tai -todistus, mistä ilmenee kertyneet tulot kuluvalta ja edelliseltä vuodelta
- yrittäjiltä yritystoiminnan tilinpäätöstiedot viimeisimmältä tilikaudelta (tase ja tuloslaskelma) sekä kuluvan tilikauden tiedot viimeisimmältä 3 kk ajanjaksolta (esim. tiliotteet tai tilitapahtumat yrityksen ja yrittäjän pankkitileistä tai kirjanpitäjältä saatu yhteenveto)
- tositteet asumiskuluista
- viimeisin verotuspäätös ja sen erittelyosa
- tositteet puutteellisen elatuskyvyn syystä ja kestosta (esim. opiskelutodistus, lasten kotihoidon tukipäätös, sairauslomatodistus, äitiys - tai vanhempainrahapäätös, toimeentulotukipäätös, eläkepäätös, kuntoutustukipäätös)
- todistus siitä, että työttömyysturvaa ei ole myönnetty tai siinä on karenssi

Jos tositteita ei ole toimitettu tai ne ovat puutteelliset, elatussopimusta ei voida vahvistaa varatulla ajalla.

LAPSEN ELATUKSEN TARVE (1.1.2020)

Yleiset kustannukset (mm. ravinto, vaatteet ja jalkineet, henkilökohtainen hygienia yms.)

a) lapsen ollessa	0-6 -vuotias	306 €/kk
b) lapsen ollessa	7-12 -vuotias	357 €/kk
c) lapsen ollessa	13-17 -vuotias	481 €/kk

Erityiset kustannukset

Erityiset kustannukset koostuvat sellaisista lapsen menoista, joiden suuruus määrittyy perhekohtaisesti, kuten päivähoito/koulukulut, vakuutus- ja harrastuskustannukset.

Kunkin lapsen asumiskustannuksina otetaan huomioon prosenttiosuus lapsen kanssa asuvan vanhemman asumiskustannuksista seuraavasti:

1 lapsi	23 %
2 lasta	19 %
3 lasta	16 %
4 lasta	14 %

Vähennykset

Vähennyksenä huomioidaan lapsilisä sekä lapsen merkittävät tulot tai pääomatulot, ei kuitenkaan viikonloppu- tai kesätöitä. Lapsilisään ei huomioida mahdollista yksinhuoltajakorotusta, vaan se huomioidaan lähivanhemman tulona.

VANHEMPIEN ELATUSKY

Elatuskyky arvioidaan ottamalla huomioon vanhemman tulot ja mahdollisuudet hankkia tuloja sekä varallisuus.

Tulot ja varallisuus

Tuloiksi katsotaan palkan lisäksi mm. lomaraha, eläke, opintoraha, työttömyys- sairas- ja äitiyspäiväraha, asumistuki, tulot elinkeinotoiminnasta, kuntoutustuki ym.

Vähennykset

Vanhemman yleisten elinkustannusten määränä pidetään

- a) ainoana aikuisena taloudessa asuvan osalta 615€/kk
- b) avioliitossa, avoliitossa asuvan osalta 518 €/kk

Asumiskustannukset huomioidaan kohtuullisina. Jos vanhempi elää avioliitossa tai avoliitossa puolisoiden katsotaan vastaavan kustannuksista puoliksi.

Pitkäaikaiset ja vähäistä suuremmat terveydenhoitokustannukset otetaan huomioon yleensä täysimääräisinä nettokustannuksina. Muita vähennyksiä voivat olla työmatkakulut, opintolainan korot ja lyhennykset, vanhemman muu elatusvastuu sekä lapsen tapaamisesta johtuvat matkakulut.